

Signaleren in de JGZ: Ontwikkeling en bruikbaarheid standaardvragenlijsten voor het preventief gezondheidsonderzoek van 5/6- en 10/11-jarigen Academische Werkplaats Samen voor de Jeugd

Wat is het?

Het ontwikkelen en testen van standaardvragenlijsten voor het Preventief Gezondheidsonderzoek van 5/6- en 10/11-jarigen.

Aanleiding

Ouders krijgen tijdens de basisschoolloopbaan van hun kinderen tweemaal een oproep voor een preventief gezondheidsonderzoek (PGO) van hun kind: eenmaal op 5/6-jarige en eenmaal op 10/11-jarige leeftijd. Voorafgaand aan dit PGO vullen ze een vragenlijst in, gericht op mogelijke gezondheidsproblemen en risicofactoren: de signaleringslijst. Elke organisatie in de jeugdgezondheidszorg (JGZ) werkt met eigen signaleringslijsten. Er is binnen de JGZ behoefte aan meer theoretische onderbouwing en standaardisatie van de signaleringslijsten.

Het onderzoek

De standaard signaleringlijsten werden op een systematische wijze ontwikkeld op basis van een beoordelingskader en met betrokkenheid van een expertgroep. Vervolgens zijn de ontwikkelde signaleringslijsten op bruikbaarheid getoetst bij ouders en JGZ-medewerkers. De antwoorden van 793 ouders op de signaleringslijsten zijn kwantitatief geanalyseerd. Ook zijn er interviews gehouden met 50 ouders en 9 JGZ-medewerkers over de bruikbaarheid van de lijst.

Resultaten

Dit project heeft standaardvragenlijsten opgeleverd voor de PGO's op 5/6- en 10/11-jarige leeftijd. Beide lijsten zijn op systematische wijze samengesteld (met beoordelingskader) en wetenschappelijk onderbouwd. De resultaten van het bruikbaarheidsonderzoek tonen aan dat het merendeel van de ouders van de 5/6 en 10/11-jarigen alle vragen invult, respectievelijk 68% en 71%. Ouders van allochtone herkomst vulden de signaleringlijsten minder volledig in dan ouders van Nederlandse herkomst. Zowel ouders als JGZ-medewerkers zijn positief over de bruikbaarheid van de nieuwe signaleringslijsten.

Toepassing en toekomst

Het onderzoek en de lijsten zijn gepresenteerd tijdens verschillende congressen/symposia. Daarnaast is een artikel verschenen in het TSG Tijdschrift voor Gezondheidswetenschappen. Verschillende JGZ-organisaties verspreid over Nederland zijn de vragenlijsten geheel of gedeeltelijk gaan gebruiken. Aanbevolen wordt de standaardsignaleringslijst in de JGZ te implementeren en verder onderzoek te doen naar normaalwaarden en validiteit.

Projectgegevens

Titel Signaleren in de JGZ:

Ontwikkeling en bruikbaarheid van een standaardvragenlijst ten behoeve van het preventief gezondheidsonderzoek 5/6 en 10/11-jarigen

Uitvoering door Academische Werkplaats Samen voor de Jeugd

Contactgegevens

Meinou Theunissen

meinou.theunissen@tno.nl

088 866 62 80

augustus 2017

Inmiddels loopt sinds 2016 een vervolg op dit project. Steeds meer JGZ-organisaties maken gebruik van een triagewerkwijze. In plaats van alle kinderen standaard uit te nodigen voor een PGO, worden bij deze werkwijze enkel de kinderen uitgenodigd bij wie een potentieel ontwikkelings- of gezondheidsrisico is gesignaleerd. In het vervolgproject wordt de standaardsignaleringslijst als uitgangspunt genomen om uniforme selectiecriteria voor deze triagewerkwijze te ontwikkelen. Om de standaardsignaleringslijst goed te benutten voor de triagewerkwijze, worden normwaarden (d.w.z. afkapwaarden) opgesteld.

Producten en publicaties

- www.samenvoordejeugd.nl
- [Projectpagina](#) op Samen voor de Jeugd website
- [Link naar het TNO rapport](#) (via projectpagina)
- [Link naar TSG artikel](#) (via projectpagina)

Academische werkplaats jeugd
voor de regio's Holland-Rijnland,
Haaglanden en Midden-Holland